

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

जिल्ला प्रशासन कार्यालय

काभ्रेपलाञ्चोक

०११-४९०१२३
०११-४९०३२०
०११-४९०२२३

ईमेल- daokavre@gmail.com

daokavre.avilekh@gmail.com
(अभिलेखका लागि)

धुलिखेल

प.सं.- ०८२/८३

च.नं.- २६६९

मिति: २०८२/१०/११

ने.सं. ११४६

श्री नगरपालिका/गाउँपालिका
नगर/गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय (सबै)
काभ्रेपलाञ्चोक ।

विषय: निर्वाचन आचारसंहिता पालना सम्बन्धमा ।

उपर्युक्त विषयमा आगामी फागुन २१ गते हुन गईरहेको प्रतिनिधिसभा निर्वाचनलाई निष्पक्ष र भयरहित वातावरणमा सबै मतदाताहरूको उल्लाससमय सहभागितामा सम्पन्न गराउने सन्दर्भमा मिति २०८२/१०/०४ बाट निर्वाचन आचारसंहिता २०८२ लागू भईसकेको बिदितै छ । तहाँ कार्यापालिका तथा सोका पदाधिकारीहरूबाट आचारसंहिताको पूर्ण परिपालना हुन हार्दिक अनुरोध छ ।

नोट: आचारसंहिताको परिच्छेद-३ समेत यसैसाथ संलग्न गरी पठाईएकोछ । आचारसंहिताको पूर्णपाठ <https://election.gov.np/> बाट प्राप्त गर्न सकिनेछ ।

.....
भोलानाथ गुंरागाई

सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी

एवं

अनुगमन अधिकृत

बोधार्थ:

श्री मुख्य निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय,
शैक्षिक तालिम केन्द्र, धुलिखेल ।

- (प) कुनै प्रकारले निर्वाचनको स्वच्छता वा निष्पक्षतालाई प्रभावित गर्ने गरी कुनै कार्य गर्न नहुने।

परिच्छेद-३

पदाधिकारी, कर्मचारी तथा निकायले पालना गर्नुपर्ने आचरण

५. नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, मन्त्री र स्थानीय कार्यपालिका तथा सोका पदाधिकारीले पालना गर्नुपर्ने आचरण : नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार तथा नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारका मन्त्री र स्थानीय कार्यपालिका तथा सोका पदाधिकारीले देहायका आचरण पालना गर्नु पर्नेछ :-

- (क) कुनै राजनीतिक दल वा उम्मेदवारको पक्ष वा विपक्षमा प्रचारप्रसारमा संलग्न हुन वा प्रचारप्रसार गर्न नहुने,

तर,

- (१) निर्वाचनमा आफै उम्मेदवार भएका मन्त्रीले आफू उम्मेदवार भएको क्षेत्रमा निर्वाचन प्रचारप्रसारमा संलग्न हुन सक्नेछ।

(२) नेपाल सरकारका
मन्त्रीले आयोगको
सहमति लिई त्यसरी
सहमति लिएको
स्थानमा सम्बन्धित
राजनीतिक दलको
निर्वाचन
प्रचारप्रसारको
काममा संलग्न हुन
सक्नेछ।

(३) प्रदेश सरकारका
मन्त्रीले प्रदेश
निर्वाचन कार्यालय
मार्फत वा सोझै
आयोगको सहमति
लिई त्यसरी सहमति
लिएको सम्बन्धित
प्रदेशभित्रको
स्थानमा सम्बन्धित
राजनीतिक दलको
निर्वाचन
प्रचारप्रसारको
काममा संलग्न हुन
सक्नेछ।

(४) स्थानीय
कार्यपालिकाका

पदाधिकारीले आफू
बहाल रहेको
स्थानीय तह बाहेक
अन्य स्थानीय तहमा
सम्बन्धित
राजनीतिक दलको
निर्वाचन
प्रचारप्रसारको
काममा संलग्न हुन
सक्नेछ।

(ख) खण्ड (क) को प्रतिबन्धात्मक
वाक्यांश बमोजिम निर्वाचन
प्रचारप्रसारमा संलग्न हुने नेपाल
सरकार वा प्रदेश सरकारको मन्त्री
वा स्थानीय कार्यपालिकाका
पदाधिकारीले त्यसरी निर्वाचन
प्रचारप्रसारमा संलग्न हुँदा सरकारी
स्रोत र साधनको प्रयोग गर्न नहुने,

(ग) वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा
स्वीकृत भए बाहेकका अन्य
कार्यक्रम गर्न वा नयाँ नीति, योजना
वा कार्यक्रमको घोषणा गर्न, स्वीकृत
गर्न वा सञ्चालन गर्न नहुने,

तर सरूवा रोगको महामारी
वा कुनै प्राकृतिक विपद् वा काबु
बाहिरको परिस्थिति सिर्जना भएमा

आयोगको स्वीकृति लिई त्यस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गर्न बाधा पर्ने छैन।

(घ) कुनै योजनाको शिलान्यास गर्ने, उद्घाटन गर्ने, सर्वेक्षण गर्ने, सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने वा सोको लागि अनुदान दिने जस्ता कार्यक्रम गर्न नहुने,

(ङ) कुनै राजनीतिक नियुक्तिको पद सिर्जना गर्न वा त्यस्तो पदमा नियुक्ति गर्न नहुने,

(च) नयाँ पद सिर्जना गर्ने, रिक्त पद पूर्ति गर्ने, भत्ता वृद्धि गर्ने लगायतका कुनै पनि आर्थिक सुविधा वा पुरस्कार प्रदान गर्न नहुने,

तर आयोगलाई जानकारी गराई लोक सेवा आयोग, प्रदेश लोक सेवा आयोग, न्याय सेवा आयोग, विश्व विद्यालय सेवा आयोग, शिक्षक सेवा आयोग, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल तथा नेपाली सेनाद्वारा नियमित रूपमा हुने पदपूर्ति सम्बन्धी कारबाही गर्न बाधा पर्ने छैन।

(छ) निर्वाचनको काममा बाहेक कर्मचारीको सरुवा वा पदस्थापन गर्न नहुने,

तर प्रचलित कानून बमोजिम नियमित रूपमा खुला प्रतियोगिता वा बढुवा प्रक्रियाबाट सिफारिस भएका कर्मचारीलाई आयोगको अनुमति लिई पदस्थापना गर्न बाधा पर्ने छैन।

(ज) मतदान हुने दिनको अघिल्लो अठचालिस घण्टादेखि मतदानको दिन मतदान केन्द्र बन्द नहुन्जेलसम्म कुनै पनि प्रकारका अन्तरक्रिया, सम्मेलन, कार्यशाला, गोष्ठी वा निर्वाचनसँग सम्बन्धित छलफल वा सामुहिक मस्तिष्क मन्थन आदि गर्न नहुने,

(झ) आयोगको अनुमतिमा मुलुकको प्रतिनिधित्व गरी विदेश भ्रमणमा जान बाहेक अन्य प्रयोजनको लागि वैदेशिक भ्रमण गर्न नहुने,

तर विशेष परिस्थिति परी कुनै मन्त्री वा स्थानीय कार्यपालिकाको पदाधिकारीलाई विदेश भ्रमणमा खटाउन आवश्यक परेको भनी औचित्य खुलाई सम्बन्धित मन्त्रालय वा निकायबाट

अनुरोध भई आएको अवस्थामा
आयोगले सहमति प्रदान गरेमा
त्यस्तो भ्रमण गर्न बाधा पर्ने छैन।

६. संवैधानिक निकाय तथा सोका पदाधिकारीले पालना गर्नुपर्ने

आचरण : संवैधानिक निकाय तथा सोका पदाधिकारीले देहायका
आचरण पालना गर्नु पर्नेछ :-

- (क) कुनै राजनीतिक दल वा उम्मेदवारको
पक्ष वा विपक्षमा प्रचारप्रसारमा संलग्न
हुन वा प्रचारप्रसार गर्न नहुने,
- (ख) राजनीतिक दल वा उम्मेदवारले
आयोजना गरेको बैठक, सभा, कार्यशाला
गोष्ठी, सम्मेलन, अन्तरक्रिया जस्ता
कार्यक्रममा भाग लिन नहुने,
- (ग) कुनै योजनाको शिलान्यास गर्ने,
उद्घाटन गर्ने, सर्वेक्षण गर्ने,
सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने वा सोको
लागि अनुदान दिने जस्ता कार्यक्रम गर्न
नहुने,
- (घ) कुनै राजनीतिक दल वा उम्मेदवारलाई
आफ्नो वा कार्यालयको भवन,
अतिथिगृह, सभागृह, सवारीसाधन वा
अन्य सामग्री प्रयोग गर्न दिन नहुने,
- (ङ) सामाजिक सञ्जालमा आर्टिफिसियल
इन्टिलिजेन्स (ए.आइ.) को प्रयोग गरी
वा नगरी राजनीतिक दल वा
उम्मेदवारको पक्ष वा विपक्षमा कुनै
सन्देश, सूचना, प्रचारप्रसारका सामग्री

पोस्ट, रिपोस्ट, शेयर गर्न, त्यस्ता सामग्रीमा कमेन्ट वा प्रतिकमेन्ट, लाइभ स्ट्रिमिङ, ट्याग वा मेन्सन लगायतका कार्य गर्न वा गराउन नहुने वा सामाजिक सञ्जाल मार्फत मत माग्न नहुने,

(च) आयोगको अनुमति लिई मुलुकको प्रतिनिधित्व गरी विदेश भ्रमणमा जान बाहेक अन्य प्रयोजनको लागि वैदेशिक भ्रमण गर्न नहुने,

तर विशेष परिस्थिति परी कुनै पदाधिकारीलाई विदेश भ्रमणमा खटाउन आवश्यक परेको भनी औचित्य खुलाई सम्बन्धित मन्त्रालय वा निकायबाट अनुरोध भई आएको अवस्थामा आयोगले सहमति दिएमा त्यस्तो भ्रमण गर्न सकिनेछ।

(छ) सङ्घ, प्रदेश वा जिल्लास्तरका ट्रेड युनियन वा आधिकारिक ट्रेड युनियनका कार्यसमितिका पदाधिकारीलाई निर्वाचन सम्बन्धी कुनै जिम्मेवारी दिन नहुने।

७. नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तह अन्तर्गतका निकाय, अर्धसरकारी तथा सार्वजनिक संस्था र सोमा कार्यरत कर्मचारीले पालना गर्नुपर्ने आचरण : नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तह अन्तर्गतका निकाय, अर्धसरकारी तथा सार्वजनिक संस्था र सोमा कार्यरत कर्मचारीले देहायका आचरण पालना गर्नु पर्नेछ :-

- (क) कुनै राजनीतिक दल वा उम्मेदवारको पक्ष वा विपक्षमा प्रचारप्रसारमा संलग्न हुन वा प्रचारप्रसार गर्न नहुने,
- (ख) राजनीतिक दल वा उम्मेदवारले आयोजना गरेको बैठक, सभा, कार्यशाला गोष्ठी, सम्मेलन, अन्तरक्रिया जस्ता कार्यक्रममा भाग लिन नहुने,
- (ग) वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा स्वीकृत भए बाहेकका अन्य नयाँ कार्यक्रम गर्न, नयाँ नीति, योजना वा कार्यक्रमको घोषणा गर्न, स्वीकृत गर्न वा सञ्चालन गर्न नहुने,

तर सरुवा रोगको महामारी वा कुनै प्राकृतिक विपद् वा काबु बाहिरको परिस्थिति सिर्जना भएमा आयोगको अनुमति लिई नयाँ कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ।

- (घ) कुनै योजनाको शिलान्यास गर्ने, उद्घाटन गर्ने, सर्वेक्षण गर्ने, सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने वा सोको लागि अनुदान दिने जस्ता कार्यक्रम गर्न नहुने,

- (ङ) कुनै राजनीतिक दल वा उम्मेदवारलाई आफ्नो वा कार्यालयको भवन, अतिथिगृह, सभागृह, सवारीसाधन वा अन्य सामग्री प्रयोग गर्न दिन नहुने,

(च) नयाँ पद सिर्जना गर्ने, रिक्त पद पूर्ति गर्ने, भत्ता वृद्धि गर्ने लगायतका कुनै पनि आर्थिक सुविधा वा पुरस्कार प्रदान गर्न नहुने,

तर आयोगलाई जानकारी गराई लोक सेवा आयोग, प्रदेश लोक सेवा आयोग, न्याय सेवा आयोग, शिक्षक सेवा आयोग, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल तथा नेपाली सेनाद्वारा नियमित रूपमा हुने पदपूर्ति सम्बन्धी कारवाही गर्न बाधा पर्ने छैन।

(छ) निर्वाचनको काममा बाहेक कर्मचारीको सरुवा वा पदस्थापन गर्न नहुने,

तर प्रचलित कानून बमोजिम नियमित रूपमा खुला प्रतियोगिता वा बढुवा प्रक्रियाबाट सिफारिस भएका कर्मचारीलाई आयोगको अनुमति लिई पदस्थापना गर्न बाधा पर्ने छैन।

(ज) आयोगले तयार पारेको निर्वाचन शिक्षामूलक कार्यक्रम गर्न वा सो सम्बन्धी सामग्री टाँस्न बाहेक राजनीतिक प्रकृतिको कार्यक्रम गर्न वा उम्मेदवार वा राजनीतिक दलको निर्वाचन प्रचारप्रसारका सामग्री राख्न, टाँस्न वा प्रचारप्रसार गर्न नहुने,

(झ) सामाजिक सञ्जालमा आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स (ए.आइ.) को प्रयोग गरी

वा नगरी राजनीतिक दल वा उम्मेदवारको पक्ष वा विपक्षमा कुनै सन्देश, सूचना, प्रचारप्रसारका सामग्री पोष्ट वा शेयर गर्न वा प्रतिक्रिया दिन वा सामाजिक सञ्जाल मार्फत मत माग्न नहुने,

(ज) आयोगको अनुमति लिई मुलुकको प्रतिनिधित्व गरी विदेश भ्रमणमा जान बाहेक अन्य प्रयोजनको लागि वैदेशिक भ्रमण गर्न नहुने,

तर विशेष परिस्थिति परी कुनै पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई विदेश भ्रमणमा खटाउन आवश्यक परेको भनी औचित्य खुलाई सम्बन्धित मन्त्रालय वा निकायबाट अनुरोध भई आएको अवस्थामा आयोगले सहमति दिएमा त्यस्तो भ्रमण गर्न सकिनेछ।

(ट) सङ्घ, प्रदेश वा जिल्लास्तरका ट्रेड युनियन वा आधिकारिक ट्रेड युनियनका कार्यसमितिका पदाधिकारीलाई निर्वाचन सम्बन्धी कुनै जिम्मेवारी दिन नहुने।

८. सुरक्षा निकाय, सुरक्षाकर्मी तथा सुरक्षा सम्बद्ध कर्मचारीले पालना गर्नुपर्ने आचरण : सुरक्षा निकाय, सुरक्षाकर्मी तथा सुरक्षा सम्बद्ध कर्मचारीले देहायका आचरण पालना गर्नु पर्नेछ :-

(क) कुनै राजनीतिक दल वा उम्मेदवारको पक्ष वा विपक्षमा प्रचारप्रसारमा संलग्न हुन वा प्रचारप्रसार गर्न नहुने,

(ख) वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा स्वीकृत भएका बाहेकका अन्य नयाँ कार्यक्रम गर्न, नयाँ नीति, योजना तथा कार्यक्रमको घोषणा गर्न, स्वीकृत गर्न वा सञ्चालन गर्न नहुने,

तर सरूवा रोगको महामारी वा कुनै प्राकृतिक विपद् वा काबु बाहिरको परिस्थिति सिर्जना भएमा आयोग वा आयोगले तोकेको पदाधिकारीको अनुमति लिई नयाँ कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ।

(ग) कुनै योजनाको शिलान्यास गर्ने, उद्घाटन गर्ने, सर्वेक्षण गर्ने, सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने वा सोको लागि अनुदान दिने जस्ता काममा सहभागी हुन नहुने,

(घ) कुनै राजनीतिक दल वा उम्मेदवारलाई आफ्नो वा कार्यालयको भवन, अतिथिगृह, सभागृह, सवारीसाधन वा अन्य सामग्री प्रयोग गर्न दिन नहुने,

(ङ) नयाँ पद सिर्जना गर्ने, रिक्त पद पूर्ति गर्ने, भत्ता वृद्धि गर्ने लगायतका कुनै पनि आर्थिक सुविधा वा पुरस्कार प्रदान गर्न नहुने,

तर आयोगलाई जानकारी गराई लोक सेवा आयोग, प्रदेश लोक सेवा आयोग, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी,

सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल, तथा राष्ट्रिय अनुसन्धान विभागद्वारा नियमित रूपमा हुने पदपूर्ति सम्बन्धी कारवाही गर्न बाधा पर्ने छैन।

(च) निर्वाचनको काममा बाहेक कर्मचारीको सरुवा वा पदस्थापन गर्न नहुने,

तर प्रचलित कानून बमोजिम नियमित रूपमा खुला प्रतियोगिता वा बढुवा प्रक्रियाबाट सिफारिस भएका कर्मचारीलाई आयोगको अनुमति लिई पदस्थापना गर्न बाधा पर्ने छैन।

(छ) आयोगले तयार पारेको निर्वाचन शिक्षामूलक कार्यक्रम गर्न वा सो सम्बन्धी सामग्री टाँस्न बाहेक राजनीतिक प्रकृतिको कार्यक्रम गर्न वा उम्मेदवार वा राजनीतिक दलको निर्वाचन प्रचारप्रसारका सामग्री राख्न, टाँस्न वा प्रचारप्रसार गर्न नहुने,

(ज) सामाजिक सञ्जालमा आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्स (ए.आइ.) को प्रयोग गरी वा नगरी राजनीतिक दल वा उम्मेदवारको पक्ष वा विपक्षमा कुनै सन्देश, सूचना, प्रचारप्रसारका सामग्री पोस्ट, रिपोस्ट, शेयर गर्न, त्यस्ता सामग्रीमा कमेन्ट वा प्रतिकमेन्ट, लाइभ स्ट्रिमिङ, ट्याग वा मेन्सन लगायतका कार्य गर्न वा गराउन नहुने वा